

Wyspa Młodość: projekty studenckie

*pod redakcją
Eweliny Stefańskiej
Małgorzaty Woźniak
Piotra Dąbrowskiego*

series
between.pomiedzy

12

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

Wyspa Młodość: projekty studenckie

series **12**
between.pomiedzy

Wyspa Młodość: projekty studenckie

*pod redakcją
Eweliny Stefańskiej
Małgorzaty Woźniak
Piotra Dąbrowskiego*

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
dr hab. Joanna Ostrowska, prof. UAM

Redaktor Wydawnictwa
Justyna Zyśk

Proofreading
David Malcolm

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Na okładce zdjęcie *Sopografia* autorstwa Jerzego Bartkowskiego

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana z funduszu
Rektora Uniwersytetu Gdańskiego
oraz środków: Zakładu Glottodydaktyki
i Przetwarzania Języka Naturalnego Uniwersytetu Gdańskiego,
Zakładu Badań nad Sztukami Scenicznymi Uniwersytetu Gdańskiego,
Zakładu Amerykanistyki Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-230-4

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

between.pomiędzy to seria wydawnicza powiązana z odbywającym się od 2010 roku w Trójmieście Festiwałem Literatury i Teatru BETWEEN. POMIĘDZY, objęta opieką merytoryczną Instytutu Anglistyki i Amerykanistyki Uniwersytetu Gdańskiego oraz Fundacji BETWEEN.POMIĘDZY. Na serię wydawniczą składają się monografie zbiorowe publikowane w języku polskim lub angielskim. Seria upowszechnia badania naukowe dotyczące ważnych zagadnień z dziedziny literatury i teatru, jak również istotnych kwestii teoretycznych, obejmujących większy obszar badawczy. Publikacje „between.pomiędzy” skupione są na problematyce związanej z szeroko pojętą formą i estetyką, jednakże zostajemy otwarci na badania, które proponują komplementarne podejścia do literatury. Nazwa serii – „between.pomiędzy” – świadczy o zainteresowaniu tekstami zawieszonymi pomiędzy rodzajami i gatunkami literackimi, kierunkami i epokami historycznymi oraz kulturami narodowymi i językami.

Dotychczas ukazały się tomy: 1. *Samuel Beckett. Tradycja – awangarda*, red. Tomasz Wiśniewski (2012); 2. *Back to the Beckett Text*, red. Tomasz Wiśniewski (2012); 3. *Poeci współcześni. Poeci przeszłości*, red. Monika Szuba i Tomasz Wiśniewski (2013); 4. *Poets of the Past. Poets of the Present*, red. Monika Szuba i Tomasz Wiśniewski (2013); 5. *Między słowem a rzeczywistością. Poezja Eliota wobec cielesności i Wcielenia*, red. Jean Ward i Maria Fengler (2015); 6. *Boundless Scotland: Space in Contemporary Scottish Fiction*, red. Monika Szuba (2015); 7. *Time, Narrative, and Imagination: Essays on Paul Auster*, red. Arkadiusz Misztal (2015); 8. *J.M. Coetzee: Dead Ends and Beyond*, red. Ludmiła Gruszewska-Blaim i Tomasz Wiśniewski (2015); 9. *Striking the Chords of Spirit and Flesh in Polish Poetry. A Serendipity*, red. Jean Ward, Maria Fengler i Małgorzata Grzegorzewska (2016); 10. *Between Page and Stage: Scholars and Theatre-makers*, red. Tomasz Wiśniewski i Martin Blaszk (2017); 11. *Beckett w XXI wieku. Rozpoznanie*, red. Tomasz Wiśniewski (2017).

Wieńczący serię tom 12. *Wyspa Młodość: projekty studenckie* ma charakter szczególny, gdyż przedstawia całą paletę działań akademickich podejmowanych przez studentów. Zgodnie z duchem serii książka zawiera teksty pisane zarówno w języku polskim, jak i języku angielskim.

Redakcja naukowa: dr hab. Tomasz Wiśniewski, prof. UG; prof. dr hab. David Malcolm; dr Monika Szuba, dr Katarzyna Kręglewska.

between.pomiędzy is a series of publications produced under the aegis of the Institute of English and American Studies, University of Gdańsk, and the Foundation BETWEEN.POMIĘDZY. The series contains themed collections of essays. Books may be in Polish or in English. Its aim is to make accessible scholarship that addresses important issues in modern and contemporary literature and theatre, and also scholarship that deals with substantial theoretical issues that are of interest to specialists in other fields of literary study. Publications in the “between.pomiędzy” series are particularly focused on form and aesthetics, but the series remains open to scholarship that approaches literature in different but complementary ways. The overall name of the series “between.pomiędzy” indicates its commitment to work that looks at texts on the borders between genres and kinds, between historical periods and movements, and between national and linguistic cultures.

The series includes the following studies: 1. *Samuel Beckett. Tradycja – awangarda*, ed. by Tomasz Wiśniewski (2012); 2. *Back to the Beckett Text*, ed. by Tomasz Wiśniewski (2012); 3. *Poeci współcześni. Poeci przeszłości*, ed. by Monika Szuba and Tomasz Wiśniewski (2013); 4. *Poets of the Past. Poets of the Present*, ed. by Monika Szuba and Tomasz Wiśniewski (2013); 5. *Między słowem a rzeczą-wistością. Poezja Eliota wobec cielesności i Wcielenia*, ed. by Jean Ward and Maria Fengler (2015); 6. *Boundless Scotland: Space in Contemporary Scottish Fiction*, ed. by Monika Szuba (2015); 7. *Time, Narrative, and Imagination: Essays on Paul Auster*, ed. by Arkadiusz Misztal (2015); 8. *J.M. Coetzee: Dead Ends and Beyond*, ed. by Ludmiła Gruszevska-Blaim and Tomasz Wiśniewski (2015); 9. *Striking the Chords of Spirit and Flesh in Polish Poetry. A Serendipity*, ed. by Jean Ward, Maria Fengler and Małgorzata Grzegorzewska (2016); 10. *Between Page and Stage: Scholars and Theatre-makers*, ed. by Tomasz Wiśniewski and Martin Blaszk (2017); 11. *Beckett w XXI wieku. Rozpoznanie*, ed. by Tomasz Wiśniewski (2017).

Volume 12 – *Wyspa Młodość: projekty studenckie [The Youth Island: Student's Projects]* – being the final in the series, presents various academic activities undertaken by students as their contribution to the festival. In accordance with the series objectives, the book contains texts written both in Polish and English.

Series editors: Dr hab. Tomasz Wiśniewski, Prof. UG; Professor David Malcolm; Dr Monika Szuba and Dr Katarzyna Kręglewska.

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Inez Brokos	
Konferencja studencka jako część składowa festiwalu. Tworzenie wydarzeń kulturalnych na przykładzie konferencji „Wyspa.Młodość”	13
Zuzanna Zaborniak, Aleksandra Molenda, Katarzyna Wardzyńska	
Wystawa prac trójmiejskich tatuatorów „PaintINK”	29
Balbina Tarnowska	
Motyw Pierrota w twórczości plastycznej Brunona Schulza	49
Maria Terlikowska	
Teatry pogranicza – Teatr Witkacego w Zakopanem i Teatr Wierszalin w Supraślu	63
Małgorzata Woźniak	
Michał Zadara – rys twórczości	75
Paulina Tryba	
Aspekty techniczne w teatrze dawniej i dziś. Analiza dwóch inscenizacji dramatu <i>Cud albo Krakowiaki i Górale</i>	89
Oliwia Ossowska	
Autopromocja i kreowanie wizerunku Mariny Abramović jako strategia rozpowszechniania sztuki performansu	107
Ewelina Stefańska	
The Rite of Beheading the Kite: History, Description, and Meaning	121

Mateusz Godlewski	
Restaging the Quest: Shakespeare's <i>The Tempest</i> as a Mythopoeic Work	141
Anna Głuszek	
The Essayist Thomas De Quincey: The Motif of Melancholy as One of the Causes and the Effects of Opium Addiction in <i>Confessions of an English Opium-Eater</i>	157
Piotr Dąbrowski	
"Old Men Ought to Be Explorers": Reading America in Thomas Stearns Eliot's <i>The Dry Salvages</i>	173
Jan Danielak	
Connections Between Samuel Beckett's Dramas and Charles Darwin's Theories	189
Dominika Front	
The Other in Photography	203
Streszczenia / Abstracts	217
Noty o Autorach / Biographical Notes	229

WSTĘP

Festiwal Literatury i Teatru BETWEEN.POMIĘDZY od samego początku miał być miejscem spotkań i wymiany myśli – pomiędzy artystami a akademikami, pomiędzy gośćmi z różnych stron świata, pomiędzy bardziej doświadczonymi i początkującymi miłośnikami sztuki. Choć udział studentów Uniwersytetu Gdańskiego od pierwszej edycji festiwalu był jego nieodłącznym elementem, to w 2019 roku nastąpił swego rodzaju przełom. To właśnie wtedy w Dworcu Sierakowskich w Sopocie odbyła się pierwsza Konferencja Studencka „Wyspa.Młodość” (14–15 maja 2019 roku). O szczegółach organizacji tego wydarzenia można przeczytać w artykule współorganizatorki wydarzenia Inez Brokos pod tytułem *Konferencja studencka jako część składowa festiwalu. Tworzenie wydarzeń kulturalnych na przykładzie konferencji „Wyspa.Młodość”*, zamieszczonym w niniejszym tomie.

Dzięki dziesięcioletniej współpracy z różnymi ośrodkami naukowymi w Polsce i za granicą wśród uczestników tego dwudniowego spotkania byli nie tylko studenci i studentki gdańskiej uczelni, lecz także przedstawiciele Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku, Państwowego Policealnego Studium Wokalno-Aktorskiego im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego. Obecność studentów różnych uczelni umożliwiła, niektórym po raz pierwszy na taką skalę, wymianę doświadczeń, spostrzeżeń na dany temat czy najzwyczajniej podzielenie się refleksjami związanymi z przedmiotem i postęпами prowadzonych przez siebie badań. Konferencja, zorganizowana przez studentki Uniwersytetu Gdańskiego, zaowocowała niniejszą publikacją

współredagowaną przez przedstawicieli obecnie trzech ośrodków naukowych: Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Atmosfera tych dni sprzyjała integracji i wspólnemu zaangażowaniu się w wydarzenia towarzyszące. Festiwal, którego częścią była konferencja, pozwolił uczestnikom spędzić czas w nieco mniej oficjalnej atmosferze podczas warsztatów, spotkań autorskich, koncertów czy spektakli.

Cechą Festiwalu Literatury i Teatru BETWEEN.POMIĘDZY jest jego dwujęzyczność. Z tego względu podczas konferencji „Wyspa. Młodość” część artykułów została wygłoszona w języku polskim, a część w języku angielskim. Szczególnym ukłonem w stronę anglistów obecnych na spotkaniu była prelekcja Julie Bates (z Trinity College w Dublinie) pod tytułem *Intimate Geographies: Portraits of Antonin Artaud's Visit to Inis Mór by Vivienne Dick, Tim Robinson, and Olwen Fouéré*. Natomiast pierwszego dnia konferencji swoimi wspomnieniami oraz poetyckimi przemyśleniami z podróży podzieliła się absolwentka Uniwersytetu Gdańskiego Aleksandra Wróbel w inspirującym wystąpieniu pod tytułem *Bezładne Himalaje*.

Uczestnicy festiwalu oraz konferencji mieli również możliwość wzięcia udziału w licznych wydarzeniach towarzyszących, realizowanych zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Pierwszego dnia, we współpracy z Teatrem BOTO w Sopocie, który tego dnia użył festiwalowi swojej sceny, zorganizowano spotkanie z Julie Bates, Suzanne Walsh oraz Nathanem O'Donnellem. Następnie odbyło się spotkanie poświęcone *Wyspie Róży Ostrowskiej* z udziałem Elżbiety Lorenc oraz Sylwii Góry-Weber, które poprowadziła Ewelina Stefańska. Wieczorem na deskach Teatru BOTO można było obejrzeć spektakl *Podróż do Buenos Aires* w reżyserii Adama Nalepy.

Drugiego dnia konferencji w Teatrze na Plaży w Sopocie zaprezentowano efekty warsztatów teatralnych poprowadzonych przez Przemysława Wasilkowskiego na podstawie twórczości irlandzkiego dramaturga Endy Walsh. Kolejnymi punktami festiwalowego programu były koncerty: *Songs from a Small Island* Juliana Wolfreysa w Dworku Sierakowskich w Sopocie i odbywający się w tym samym

czasie w Teatrze Gdynia Główna koncert piosenki aktorskiej *Piosenki Jacquesa Brela* w wykonaniu studentów Studium Wokalno-Aktorskiego im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. Ten dzień festiwalu zamknęła projekcja filmu *Metropolis* w reżyserii Fritza Langa z muzyką na żywo w wykonaniu Irka Wojtczaka i Kamila Piotrowicza. Wymienione wydarzenia stanowiły nieocenione urozmaicenie konferencji.

Prelegenci przedstawili różnorodne tematy w swoich wystąpieniach. Wśród artykułów, które znalazły się w książce, odnaleźć można jednak kilka wspólnych pól tematycznych:

- okołoteatralne: *Teatry pogranicza – Teatr Witkacego w Zakopanem i Teatr Wierszalin w Supraślu*; *Michał Zadara – rys twórczości*; *Aspekty techniczne w teatrze dawniej i dziś. Analiza dwóch inscenizacji dramatu „Cud albo Krakowiaki i Górale”*; *The Rite of Beheading the Kite – History, Description, and Meaning*;
- okołoliterackie: *The Essayist Thomas De Quincey: The Motif of Melancholy as One of the Causes and the Effect of Opium Addiction in “Confessions of an English Opium-Eater”*; *Motyw Pierrota w twórczości plastycznej Brunona Schulza*; *Connections Between Samuel Beckett’s Dramas and Charles Darwin’s Theories*; *“Old Men Ought to Be Explorers”: Reading America in Thomas Stearns Eliot’s “The Dry Salvages”*;
- związane z organizacją wydarzeń: *Konferencja studencka jako część składowa festiwalu. Tworzenie wydarzeń kulturalnych na przykładzie konferencji „Wyspa.Młodość”*; *Wystawa prac trójmiejskich tatuatorów „PaintINK”*;
- powiązane ze sztukami wizualnymi: *Autopromocja i kreowanie wizerunku Mariny Abramović jako strategia rozpowszechniania sztuki performansu oraz The Other in Photography*.

Prezentujemy prace kilkunastu autorów wybranych spośród uczestników konferencji przekonani, że lektura ta będzie nie tylko rozwijająca, lecz także niezwykle ciekawa i ukazująca potencjał, jaki tkwi w młodych przedstawicielach nauk humanistycznych, którzy realizują swoje pasje na drodze akademickiej.

Inez Brokos

Uniwersytet Gdański

KONFERENCJA STUDENCKA
JAKO CZĘŚĆ SKŁADOWA FESTIWALU.
TWORZENIE WYDARZEŃ KULTURALNYCH
NA PRZYKŁADZIE KONFERENCJI
„WYSPA.MŁODOŚĆ”¹

Wstęp

W swoim artykule przedstawiam obraz studenckiej konferencji naukowej jako wydarzenia organizowanego w ramach X Festiwalu Literatury i Teatru BETWEEN.POMIĘDZY. Konferencja o nazwie „Wyspa.Młodość” odbyła się w dniach 14–15 maja 2019 roku w Dworku Sierakowskich w Sopocie. Pragnę opisać swoje doświadczenia i spostrzeżenia jako jej organizatora oraz zgłębić zagadnienia, które wydały mi się szczególnie ważne przy tworzeniu oraz późniejszej ocenie tego wydarzenia. Na podstawie zbadanych zagadnień, relacji uczestników konferencji oraz własnych spostrzeżeń dokonuję analizy naszych działań jako organizatorów konferencji, przyglądam się efektom zastosowanych rozwiązań, a także wzajemnemu wpływowi konferencji i festiwalu.

Na wstępie dokonuję analizy tego, jak wygląda udział polskiej młodzieży w kulturze i z jakimi przeszkodami może spotkać się

¹ Tekst niniejszego artykułu składa się w większości z fragmentów niepublikowanej pracy licencjackiej obronionej 8 lipca 2019 roku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego, której promotorem był dr hab. Tomasz Wiśniewski, prof. UG.

organizator wydarzenia adresowanego do młodych osób. W dalszej części pracy przybliżam pokrótce proces przygotowywania i przebieg samej konferencji. Uwzględniłam w niej sposoby dotarcia do potencjalnych uczestników i staram się ocenić, jak ostatecznie zadziałały poszczególne elementy składowe wydarzenia. Następnie skupiam się na zagadnieniu, które uznałam za szczególnie istotne dla naszej konferencji, a także dla ogółu współcześnie organizowanych wydarzeń i festiwali związanych z kulturą. W tej części opisuję, czym charakteryzują się współczesne festiwale oraz z jakimi wyzwaniem mierzą się ich twórcy. W tym celu przybliżam między innymi dwa ciekawe pojęcia, z jakimi zetknęłam się, zgłębiając ten temat: pojęcie „festiwalizacji” lub „festiwalozji” oraz pojęcie „wielozmysłowej kultury iwentu”. Na końcu staram się przyjrzeć temu, jak wyglądał ostateczny odbiór konferencji przez uczestników oraz jak mogła ona wpłynąć na ich udział w całym festiwalu. Analizuję również, co może zyskać pojedyncze wydarzenie dzięki włączeniu go do programu festiwalu.

W swojej pracy bazuję na własnych doświadczeniach zdobytych podczas organizacji konferencji „Wyspa.Młodość”, ankiecie przeprowadzonej wśród jej uczestników, a w częściach teoretycznych również na publikacjach naukowych dotyczących uczestnictwa młodzieży w kulturze oraz tworzenia współczesnych festiwali artystycznych.

Uczestnictwo młodzieży w kulturze

Ze względu na to, że za jeden z celów konferencji postawiliśmy sobie zachęcanie młodych osób do udziału w kulturze, postarałam się na wstępie przeanalizować, jak dokładnie wygląda ta kwestia w Polsce. Natknęłam się na różne badania, z których wyłaniały się dość odmienne obrazy życia kulturalnego młodzieży.

W obszernym studium z 2002 roku zatytułowanym *Uczestnictwo młodzieży akademickiej w kulturze* Jolanta Urbanek powołuje się między innymi na pracę Elżbiety Wnuk-Lipińskiej. Analizując wyniki swoich badań, Wnuk-Lipińska doszła do wniosku, że mło-

dzień akademicka na tle reszty społeczeństwa wyróżnia się charakterystycznym modelem uczestnictwa w kulturze. Według niej na początku XXI wieku, kiedy to przeprowadzono badanie, studenci byli już mniej zainteresowani telewizją, a bardziej filmem. Więcej uwagi poświęcali też sztuce wyższej, takiej jak teatr czy muzyka poważna². Wyróżniła ona trzy typy uczestnictwa w kulturze funkcjonujące wśród młodzieży akademickiej. Przypisała do nich kolejno osoby ze słabo rozbudzonymi potrzebami kulturalnymi, które zadowolają się kulturą masową, osoby poszukujące dodatkowo dostępu do kultury na wyższym poziomie oraz takie, które z dóbr kultury wyższego poziomu korzystają często³. Odwołując się do badań Anny Przeclawskiej, Urbanek analizuje również, jakie funkcje pełni dla młodzieży kultura. Na pierwszym miejscu znalazły się funkcje rozrywkowe oraz poznawcze, które przeważnie się ze sobą łączą – „chęci rozrywki często towarzyszy chęć poszerzenia wiedzy o świecie i życiu”⁴. Natomiast stosunkowo rzadko występuje tu funkcja ekspresywna, rozumiana między innymi jako „wytwarzanie pewnych treści kultury w toku uczestnictwa kulturalnego”⁵.

Jak stwierdza Beata Bonna, problem niskiego poziomu czynnego zaangażowania młodych ludzi w kulturę jest zauważalny. Krytykuje się upowszechnianie kultury w taki sposób, który odnosi się tylko do jej biernego odbioru⁶. Bonna opisuje też badania dotyczące uczestnictwa w kulturze przeprowadzone na grupie studentów w Bydgoszczy w 2011 roku. Według nich zdecydowana większość uczestniczy w kulturze właśnie w sposób bierny⁷. Z ustaleń tych wynika również, że bydgoska grupa badanych z oferty kulturalnej najchętniej wybiera

² J. Urbanek, *Uczestnictwo młodzieży akademickiej w kulturze*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2002, s. 22.

³ Ibidem, s. 22–23.

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem, s. 24.

⁶ B. Bonna, *Uczestnictwo młodzieży akademickiej w kulturze na podstawie badań [w:] Studia nad muzyką i poezją. Zbiór rozpraw*, red. E. Szubertowska, Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Bydgoszcz 2011, s. 73.

⁷ Ibidem, s. 78.

kino (96%), a najrzadziej operę (7%) i teatr (5%). Z przedstawionych rezultatów wyłania się obraz jednoznacznej dominacji kultury masy nad tzw. kulturą wysoką⁸. Dodatkowo okazuje się, że studenci niezbyt chętnie czytają literaturę piękną – podobnie zresztą jak duża część społeczeństwa. Trzeba jednak zaznaczyć, że respondenci stwierdzają, że okres studiów jest czasem sprzyjającym aktywności kulturalnej⁹. Autorka tekstu podsumowuje swoją wypowiedź następującym stwierdzeniem:

Pomimo że kontakt z kulturą wysoką znajduje się na marginesie preferencji badanych, to jednak spora grupa studentów uczęszcza do filharmonii, opery czy teatru. Jednak dla większości z nich motywem kontaktu ze sztuką wynikają z wymogu stawianego im przez uczelnię. Należałoby zatem zastanowić się, w jaki sposób zainteresować ludzi młodych kulturą wysoką i rozbudzić trwałą potrzebę kontaktu z nią¹⁰.

Nieco inny obraz wyłania się natomiast z badań przeprowadzonych w 2013 roku w Poznaniu, gdzie zauważono wyjątkowo wysokie zainteresowanie kulturą, również tą uważaną za wyższą. Poznańscy maturzyści i studenci interesowali się na przykład teatrem – 40% z nich deklaroowało uczestnictwo w wydarzeniu Malta Festival Poznań, natomiast 8% zadeklarowało zainteresowanie Międzynarodowym Konkursem Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego. Nadal stanowi to mały odsetek publiczności, ale i tak jest pozytywnym wynikiem w porównaniu do badań prowadzonych w innych miejscach Polski i Europy¹¹.

W ogólnym rozrachunku można stwierdzić, że młodzież mimo wszystko chętniej niż przedstawiciele pozostałych grup wiekowych

⁸ Ibidem, s. 74–75.

⁹ Ibidem, s. 79.

¹⁰ Ibidem, s. 78.

¹¹ A. Solak, *Czego młodzi ludzie szukają w kulturze*, <http://kultura.poznan.pl/mim/kultura/news/czego-mlodzi-szukaja-w-kulturze,71041.html> [dostęp: 14.06.2019].

bierze udział w wydarzeniach kulturalnych¹², choć zarazem częściej interesuje się kulturą masową niż tzw. wysoką, przy tym zaś stosunek badanych grup do kultury przedstawia się bardzo różnie. Sukcesywnie zwiększa się też udział ogółu Polaków w takich aktywnościach, jak uczęszczanie do kina, teatru, galerii, muzeów czy na koncerty¹³. Badacze jednak nadal podkreślają potrzebę zachęcania młodych osób do uczestnictwa w kulturze, zwłaszcza tej wysokiej. Szczególnie należy zwrócić uwagę na uczestnictwo czynne, a nie tylko bierne.

Konferencja studencka „Wyspa. Młodość”

Ógólnopolska konferencja studencka „Wyspa.Młodość” powstała w 2019 roku jako część X Festiwalu Literatury i Teatru BETWEEN. POMIĘDZY z inicjatywy organizatorów festiwalu oraz przy mojej współpracy jako przedstawicielki seminarzystów i społeczności studenckiej. Festiwal reprezentowali: dr hab. Tomasz Wiśniewski, prof. UG, dr Katarzyna Kręglewska oraz Ewelina Stefańska. BETWEEN.POMIĘDZY odbywa się w Sopocie co roku już od dziesięciu lat. Zorganizowanie dodatkowej konferencji dla studentów było jednak pomysłem nowym. Nazwa konferencji łączyła się z motywem przewodnim bieżącej edycji festiwalu, czyli wyspą. Ciekawie nawiązywała też do charakteru, jaki miało przyjąć wydarzenie, czyli do pojęcia różnorodności, miejsca wymiany myśli, laboratorium. To, co według mnie było w założeniach tej konferencji interesujące i zachęcające, to otwartość na różnorodność obszarów działań oraz podejmowanej problematyki badań i próba nawiązania między nimi dialogu. Organizatorzy nie chcieli zamykać się w ściśle określonych ramach tematycznych. Kolejnym atutem konferencji było utworzenie miejsca dla prezentacji różnych działań praktycznych prowadzonych przez studentów. Uważam, że tym samym doceniona została wartość pracy projektowej oraz możliwości zdobywania wiedzy, jakie ze sobą

¹² Fundacja CBOS, Komunikat z badań nr 17/2018, Warszawa 2018, s. 1.

¹³ Ibidem.

niesie. Powstała także przestrzeń dla młodych osób do zaprezentowania swoich pasji i działań, nie tylko akademickich.

Przygotowania i dotarcie do uczestników

Miejsce do przeprowadzenia konferencji, potrzebny sprzęt oraz catering zostały zapewnione przez festiwal BETWEEN.POMIĘDZY, co od początku stanowiło bardzo duże ułatwienie w pracy. Jako że główna tematyka i cele konferencji zostały już ustalone, mogłam się skupić na organizacyjnej stronie przedsięwzięcia. W tym artykule koncentruję się głównie na koncepcji konferencji oraz części merytorycznej, pomijając szczegóły związane ze sprawami technicznymi i administracyjnymi, dokładnym przebiegiem wydarzenia czy prowadzeniem korespondencji z uczestnikami.

Wśród wielu zadań dość wymagające okazało się dotarcie do studentów i zachęcenie ich do udziału w konferencji. Na jego realizację wyznaczaliśmy sobie około miesiąca. Początkowo niepokoiła nas niewielka liczba napływających zgłoszeń, próbowaliśmy więc rozważać kolejne sposoby dotarcia do potencjalnych uczestników. Ostatecznie próby zaproszenia studentów do udziału w konferencji odbywały się na kilku płaszczyznach. Na Uniwersytecie Gdańskim ogłoszenia były eksponowane na wydziałowych ekranach i tablicach z ogłoszeniami, na stronie internetowej, a także w e-mailowym newsletterze Wydziału Filologicznego.

Bardzo pomocne okazało się też osobiste przekazanie informacji przez profesora Tomasza Wiśniewskiego między innymi anglistom z Uniwersytetu Warszawskiego. Duża część studentów przyjezdnych zgłosiła chęć udziału w wydarzeniu właśnie dzięki bezpośrednim formom kontaktu. Ja z kolei skontaktowałam się z opiekunami ciekawych projektów i seminariów na Wydziale Filologicznym, którzy przekazali informację o konferencji konkretnym studentom. W ten sposób udało się pozyskać trzech uczestników.

Przeszukując strony internetowe, stworzyłam także obszerną bazę adresów e-mailowych kół naukowych i samorządów studen-

ckich na kilku uczelniach na Pomorzu oraz w innych częściach Polski. Otrzymałam kilka odpowiedzi o przekazaniu informacji studentom oraz chęci zamieszczenia zaproszenia do udziału w konferencji na swojej stronie na Facebooku, jednak nie wydaje się, aby metoda ta okazała się skuteczna. Może to wynikać z faktu, że adresy e-mailowe umieszczone na stronach uczelni często okazują się nieaktualne. Trudno jest również znaleźć informację o tym, kto dokładnie odpowiada za przekazywanie takich zaproszeń studentom. Ogłoszenia mogą też nie być wystarczająco widoczne pośród wielu innych informacji wyświetlanych na stronie. Z powodu powyższych czynników już na początku liczyliśmy się z tym, że ten kanał komunikacji może nie przynieść satysfakcjonujących efektów. Spodziewaliśmy się natomiast, że szerszy oddźwięk uzyskamy poprzez kontakt bezpośredni i ostatecznie rezultaty promocji wydarzenia zdają się to założenie potwierdzać.

Na tydzień przed upływem terminu przyjmowania zgłoszeń zaczęło pojawiać się coraz więcej wiadomości i chęć udziału w konferencji zgłosiło w sumie 36 studentów. Piętnaścioro spośród nich było uczestnikami seminariów licencjackich na Wydziale Filologicznym UG, a dwudziestu jeden pozostałych zgłosiło się niezależnie. Był to satysfakcjonujący wynik, który nawet nieco przerósł nasze oczekiwania. Można powiedzieć, że sprawdziło się stereotypowe stwierdzenie, że „studenci robią wszystko na ostatnią chwilę”. Brak odzewu z ich strony w początkowej fazie przyjmowania zgłoszeń, jak się okazało, nie musi oznaczać niepowodzenia.

Z przeprowadzonej podczas konferencji ankiety wynika, że najczęściej uczestników udało się pozyskać poprzez osobiste kontakty z promotorami i wykładowcami – zarówno w przypadku studentów przyjezdnych, jak i miejscowych. Spora część z nich dowiedziała się o wydarzeniu także dzięki informacjom rozprowadzonym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Część uczestników wspomniała, że informacje o wydarzeniu dotarły do nich poprzez ogłoszenia na ich uczelni, nie precyzując jednak, z jakiego źródła one pochodziły.

Organizacja, przebieg wydarzenia oraz wstępne wnioski

Podczas planowania programu konferencji bardzo starałyśmy się, aby wystąpienia ze sobą korespondowały. Musiałyśmy jednak wziąć pod uwagę wiele czynników organizacyjnych, które nie zawsze pozwalały nam na całkowitą dowolność. Pogrupowane tematycznie wystąpienia utworzyły ostatecznie kilka sesji związanych z literaturą, teatrem, własnymi działaniami artystycznymi studentów, a także panele o dość różnorodnej tematyce. Dodatkowo zaplanowano wystąpienie podróżnicze studentki Uniwersytetu Gdańskiego Aleksandry Wróbel poświęcone jej wyprawie w Himalaje oraz wykład gościa festiwalu, dr Julie Bates z Trinity College w Dublinie. Po konferencji uczestnicy mogli także skorzystać ze specjalnie wybranych dla nich wydarzeń festiwalowych i warsztatów, na które zapisywali się drogą elektroniczną.

Prezentacje odbywały się w języku polskim lub angielskim – studenci sami wybierali, jaki sposób wypowiedzi bardziej im odpowiada. Ze względu na to, że duża część prac została napisana po angielsku, często łatwiej im było wypowiadać się właśnie w tym języku. Mimo że nie udało nam się podzielić sesji ze względu na język prezentacji, to nie zauważyłam żadnych trudności w komunikacji pomiędzy prelegentami. Wszyscy uczestnicy prezentowali na tyle wysoki poziom znajomości języka angielskiego, że z łatwością odnosili się do wystąpien wygłoszonych zarówno w jednym, jak i drugim języku.

Sądzę, że mimo drobnych problemów technicznych wydarzenie przebiegło sprawnie i bez większych komplikacji. Było ono dobrą okazją dla studentów do podzielenia się swoimi badaniami, zdobycia doświadczenia w środowisku akademickim i spróbowania swoich sił w roli prelegentów. Wielu z nich korzystało z możliwości przedstawienia przygotowanych przez siebie prac licencjackich i magisterskich. Młodzi badacze zaprezentowali 28¹⁴ bardzo ciekawych wystąpień z obszaru nauk humanistycznych, w szczególności

¹⁴ Spośród 36 zgłoszonych uczestników czterem osobom nie udało się dotrzeć na konferencję, a część studentów prezentowała swoje projekty w parach lub grupach, co dało łącznie 28 wystąpień.

Dotychczas ukazały się tomy:

1. *Samuel Beckett. Tradycja – awangarda*, red. Tomasz Wiśniewski (2012);
2. *Back to the Beckett Text*, red. Tomasz Wiśniewski (2012);
3. *Poeci współcześni. Poeci przeszłości*,
red. Monika Szuba i Tomasz Wiśniewski (2013);
4. *Poets of the Past. Poets of the Present*,
red. Monika Szuba i Tomasz Wiśniewski (2013);
5. *Między słowem a rzeczy-wistością. Poezja Eliota wobec cielesności i Wcielenia*,
red. Jean Ward i Maria Fengler (2015);
6. *Boundless Scotland: Space in Contemporary Scottish Fiction*,
red. Monika Szuba (2015);
7. *Time, Narrative, and Imagination: Essays on Paul Auster*,
red. Arkadiusz Misztal (2015);
8. *J.M. Coetzee: Dead Ends and Beyond*,
red. Ludmiła Gruszewska-Blaim i Tomasz Wiśniewski (2015);
9. *Striking the Chords of Spirit and Flesh in Polish Poetry. A Serendipity*,
red. Jean Ward, Maria Fengler i Małgorzata Grzegorzewska (2016);
10. *Between Page and Stage: Scholars and Theatre-makers*,
red. Tomasz Wiśniewski i Martin Blaszk (2017);
11. *Beckett w XXI wieku. Rozpoznanie*, red. Tomasz Wiśniewski (2017).

Wieńczący serię tom 12. *Wyspa Młodość: projekty studenckie* ma charakter szczególny, gdyż przedstawia całą paletę działań akademickich podejmowanych przez studentów. Zgodnie z duchem serii książka zawiera teksty pisane zarówno w języku polskim, jak i angielskim.

Wydawnictwo
Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-230-4